

9. 9. 2004

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Jak se dědí stavební spoření

Ve své praxi jsem již několikrát setkal s tím, že skoro neznámou skutečností je mezi širokou veřejností informace, že zákon o stavebním spoření má vlastní autonomní úpravu dědění práv a povinností ze stavebního spoření. Klient by už při uzavírání smlouvy o stavebním spoření měl vědět, co se stane s jeho stavebním spořením v případě jeho smrti. V následujícím textu se budu věnovat uvedené problematice a nastíním také tři možné případy, které mohou v souvislosti s děděním práv a povinností vyplývajících ze stavebního spoření nastat.

Ve své praxi jsem již několikrát setkal s tím, že skoro neznámou skutečností je mezi širokou veřejností informace, že zákon o stavebním spoření má vlastní autonomní úpravu dědění práv a povinností ze stavebního spoření.

Klient by už při uzavírání smlouvy o stavebním spoření měl vědět, co se stane s jeho stavebním spořením v případě jeho smrti. V následujícím textu se budu věnovat uvedené problematice a nastíním také tři možné případy, které mohou v souvislosti s děděním práv a povinností vyplývajících ze stavebního spoření nastat.

Na úvod je třeba zdůraznit, že zákon o stavebním spoření má v ustanovení § 8 vlastní (autonomní) úpravu postupu při dědění práv a povinností ze stavebního spoření. Obecná úprava obsažená v občanském zákoníku se tedy v případě stavebního spoření nepoužije. V této souvislosti připomínám, že úprava dědění práv a povinností ze stavebního spoření obsažená v zákoně o stavebním spoření má přednost i před případnou závětí, která s ní není v souladu. Úpravu obsaženou v § 8 zákona o stavebním spoření nemůže zůstavitel ve své závěti obejít či vyloučit. Takové ustanovení závěti, které by bylo v rozporu s ustanovením zákona o stavebním spoření, by bylo v této části neplatné pro rozpor se zákonem a při dědickém řízení by se k němu nepřihlíželo.

Předmětem dědictví není stavební spoření jako takové, ale práva a povinnosti vyplývající ze stavebního spoření. Těmi základními právy jsou vlastnické právo k vkladu vzniklému úsporami, včetně úroků, při splnění zákonných podmínek pak právo na příspěvek fyzické osobě – tzv. státní podpora, právo na poskytnutí úvěru a právo na vrácení vkladu po vypovězení smlouvy. Povinnostmi pak jsou zejména povinnost spořit dohodnutou částku, použít poskytnutý úvěr ke stanovenému účelu.[\[1\]](#)

V souvislosti s děděním práv a povinností ze stavebního spoření mohou nastat tři možné situace.

- prvním situací je případ, kdy účastník stavebního spoření zemřel a zanechal manžela. V takovém případě stanoví § 8 odst. 1. zákona o stavebním spoření, že v případě úmrtí účastníka stavebního spoření přecházejí práva a povinnosti ze stavebního spoření na pozůstalého manžela, k čemuž soud přihlédne při dědickém řízení. V tomto případě se práva a povinnosti ze stavebního řízení nestávají součástí dědického řízení a automaticky ze zákona přecházejí dnem smrti zůstavitele na manžela.

- druhou situací je případ, kdy účastník stavebního spoření nezanechal manžela. Za takového stavu jsou dle § 8 odst. 2 zákona o stavebním spoření práva a povinnosti ze stavebního spoření předmětem dědického řízení, a to pouze v případě, dohodnou-li se dědicové v dohodě o vypořádání dědictví, že práva a povinnosti ze stavebního

spoření převezme jeden z nich. Citovanou právní úpravou se zabraňuje nežádoucí situaci, kdy by se účastníkem jednoho stavebního spoření stalo více osob. Dohoda o vypořádání dědictví podléhá schválení soudu a v případě, že např. obsahuje ujednání o tom, že práva a povinnosti ze stavebního spoření převezmou dva dědicové, pak soud takovou dohodu neschválí pro rozpor se zákonem. Tímto může v souvislosti s děděním stavebního spoření nastat třetí situace.

- třetí situací je tedy případ, kdy se zůstavitelovi dědici nedohodnou, který z nich převezme práva a povinnosti ze stavebního řízení. Nedojde-li mezi dědici k dohodě, smlouva o stavebním spoření zaniká ke dni zůstavitelovi smrti a v dědickém řízení se vypořádává pouze uspořené částka, včetně úroků a poměrné částky státní podpory ke dni úmrtí účastníka stavebního spoření.

Jiný způsob dědění nebo přechodu práv a povinností ze stavebního spoření, než výše uvedené případy, nemůže nastat.

Osoba, která práva a povinnosti ze stavebního spoření převezme nebo na ni přejdou, je ze smlouvy zavázána a oprávněna v naprosto stejném rozsahu jako byl před ní zůstavitel. Tzn., že může dál spořit a pokud není sama účastníkem jiného stavebního spoření, tak i čerpat na tuto smlouvu státní podporu v příslušné výši a samozřejmě na konci spořicí cyklu po dosažení cílové částky si v souladu se smlouvou vzít příj. i úvěr ze stavebního spoření. Takováto osoba může i smlouvu o stavebním spoření vypovědět a nechat si vyplátit naspořenou částku spolu s úroky.

V příštím příspěvku se zaměřím na nároky z penzijního připojištění v případě úmrtí účastníka penzijního připojištění.

Mgr. Tomáš Mužík (tomas.muzik@epravo.cz)

advokát Praha

[1] Kučera, R.: Dědictví, Linde Praha, a.s., 2001, str. 78

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Od odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro](#)

aerolinky ze třetích zemí

- Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu
- Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu
- Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?
- Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše